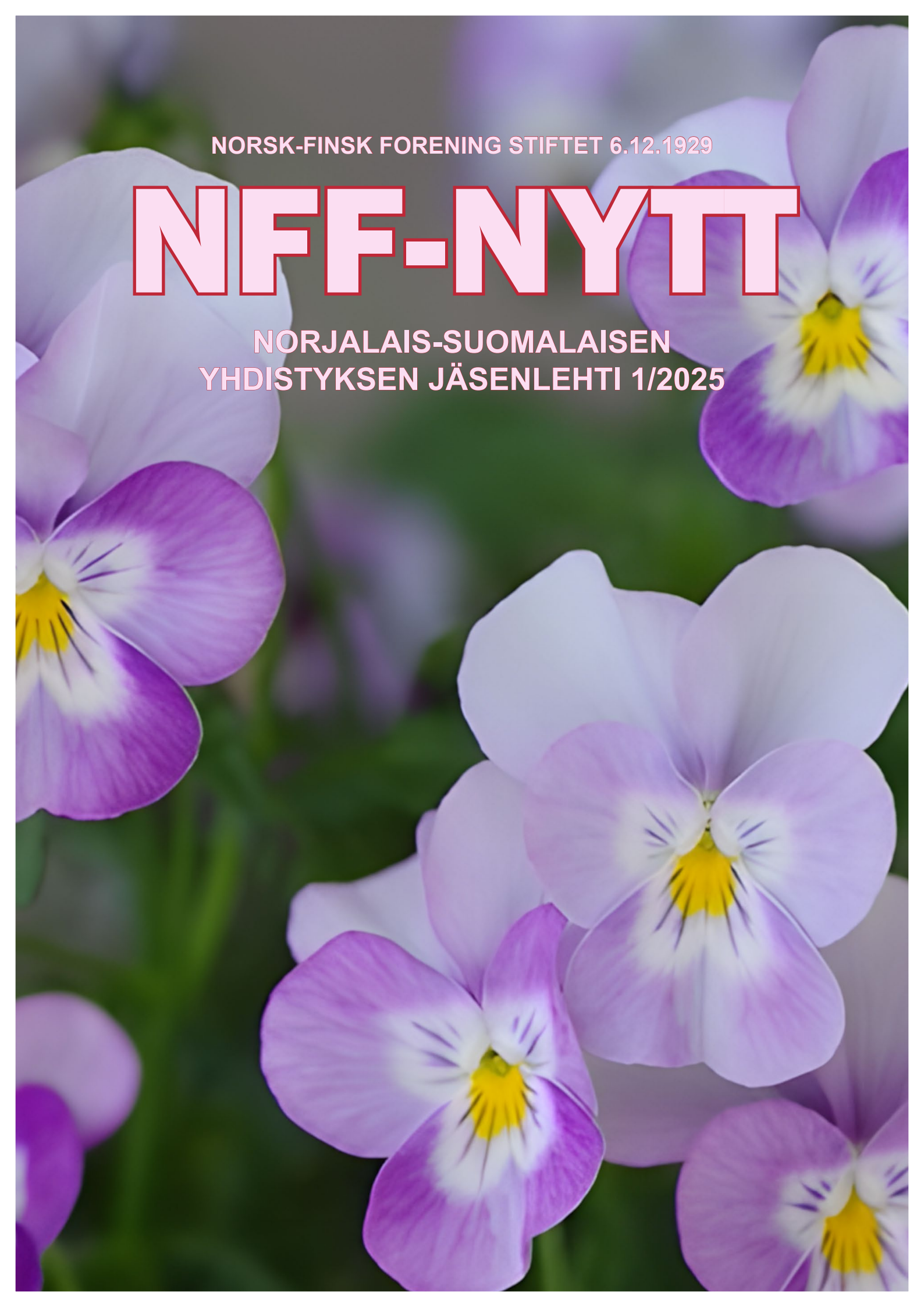

NORSK-FINSK FORENING STIFTET 6.12.1929

NFF-NYTT

NORJALAIS-SUOMALAISEN
YHDISTYKSEN JÄSENLEHTI 1/2025

Thomas Heftyes gate 1, 0264 Oslo,
(inngang via Frederik Stangs gate)
Tlf: +47 22 12 49 00
sanomat.OSL@formin.fi
consulate.OSL@formin.fi (passit)
www.finland.no

Wergelandsveien 23 B, 0167 Oslo
Tlf: +47 40 62 40 08
www.finno.no

Kirkens hus
Rådhusgata 1–3, 0151 Oslo
tlf. +47 22 21 10 00
www.finskekirken.no
post@finskekirken.no

Redaksjon / Lehden toimitus:
Terhi Width, Irmeli Teppo, Anneli Erma-Møller
Utsendelse / Lähetyt:
Kristiina Lieri
Grafisk design / Graaфинen suunnittelu:
Annika Appelroth
Kansikuva / forsidebilde: Ernst Rune Egelid
Takakansi / baksidebilde: Ernst Rune Egelid
Trykkeri / Paino:
Arba Grafisk, Rud, Bærum

27 Stemning og kunst i Jyväskyläs Pykälistö

Varamedlem Eeva-Liisa Andersson

Suomi-tuntija Morten Jentoft on kirjailija ja torppari Myrskylässä

Teksti ja kuva Terhi Width

Viihtyisän oslolaiskodin kellarikerroksessa on pieni huone, joka pursuaa kirjoja, vanhoja papereita, kasetteja ja valokuvia, lattialla on nuottiteline. Työpöydän ääressä istuu televisiosta tuttu mies ja kirjoittaa kahdeksatta kirjaansa. Syksyllä ilmestyvä teos käsittelee Suomen talvi- ja jatkosodan aikaa Norja-Suomi-vinkkelistä.

– Siitä voi tulla aika mielenkiintoinen, Morten Jentoft paljastaa. Kirjan työnimenä on Finland, vår utsatte nabo.

Jokainen norjalainen ja Norjassa asuva suomalainen tuntee Jentoftin.

Hän ei kuitenkaan enää raportoi televisiokatsojille sodan runtelemassa Ukrainassa tai analysoi Venäjän tilaa uutislähetysten studiohaastattelussa, sillä konkari-toimittaja on nyt eläkeläinen.

68-vuotiaalla on takanaan yli 40 vuoden ura toimittajana, ja hän on ollut kahteen otteeseen Norjan yleisradioyhtiön NRK:n Moskovan kirjeenvaihtajana.

Vaikka Jentoft viime syksynä jätti työt, työt eivät jättäneet häntä, päin vastoin.

– Niin, minulla on aika paljon tekemistä, Jentoft myöntää. Kirjaprojektin lisäksi häntä pyydetään jatkuvasti eri tahoille pitämään esitelmää ja puheita, jopa matkoppaaksi. Venäjän, Ukrainan ja Suomen tuntijoista on kova kysyntä.

Jentoft tuntee Suomen ja suomalaiset ehkä paremmin kuin me itse. Kielitaitoisella miehellä on ilmiömainen muisti ja jatkuva uuden tiedon jano.

– Olen luonteeltani utelias. Aina on uusia, mielenkiintoisia asioita, joihin haluan perehtyä, hän kertoo.

Kuten Jentoftin norjalaisesta puheestakin kuulee,

hän on varttunut Bergenissä.

– Minulla oli tavallinen lapsuus ja hyvä koti, hän sanoo. Lukio oli kuitenkin työläs, sillä matematiikka- ja fysiikkapainotteinen linja ei todellakaan ollut Jentoftin juttu, mutta hän puski lukion loppuun.

– Suvussa on aina ollut merenkulkijoita, joten koulun jälkeen olin merillä vähän aikaa, sen jälkeen kävin armeijan ja olin muutaman vuoden tehdastyössä. Meni viitisen vuotta ennen kuin kavereiden innoittamana hain ja pääsin Voldaan toimittajakouluun. Tiesin heti, että olin tullut oikeaan paikkaan.

Jentoftin mielestä etsikköaika oli arvokas kokemus.

– Olen iloinen, että olen tehnyt muutakin kuin toimittajan töitä. Olen aina yrittänyt kertoa myös tavallisten ihmisten tarinoita, hän sanoo.

Jentoft hakeutui toimittajakoulun harjoitusjaksolla NRK:n aluetoimitukseen Vesisaareen, sillä isoisän suku on kotoisin Pohjois-Norjasta. Aluetoimitukseen tupsahti tarmokas harjoittelija, jolla oli jo tullessaan sata juttuideaa, paikallislehden tilaus ja rutkasti energiaa.

Näytöt poikivat kesätyöpaikan ja sittemmin vakituisen paikan Vesisaareessa.

– Pohjois-Norja oli 1980-luvulla erittäin mielenkiintoinen paikka. Oli saamelaiden nousu, suljettu Neuvostoliitto ja Suomi ihan vieressä, Jentoft sanoo.

Hän kiinnostui saamen kielestä ja veti homman tieteenkin överiksi. Pelkät alkeet eivät riittäneet, vaan lopulta hän otti pohjoissaamen haltuunsa Tromssan yliopistossa.

Saamen jälkeen Jentoft heittäytyi suomen kielen, kulttuurin ja historian kimppuun.

– Tein ensimmäisen työmatkani Suomeen maan 70-vuotisjuhlan merkeissä. Kiinnostus vuosien 1917-18 tapahtumiin heräsi, kun haastattelin viimeistä ruotsinkielistä punavankia, Jentoft kertoo.

Paluu Vesisaareen roihahdutti Suomi-tunteet, sillä kirjastosta löytyi ihana suomalaisnainen, Päivi Särkelä. Tukikohta oli Vesisaareessa, mutta Jentoft kävi kielikurssin Suomessa ja oli vajaat puoli vuotta harjoittelijana Ylellä.

Särkelä kuitenkin kaipasi takaisin kotimaahansa, ja vuonna 1990 Jentoft irtisanoutui NRK:lta. Särkelä aloitti kirjastonhoitajana Sipoossa ja Jentoft vapaana toimittajana Suomessa.

– Alussa kielitaitoni oli rajallinen, mutta se karttui nopeasti, Jentoft sanoo. Hänellä oli työpiste Ylellä, joten hän pysyi hyvin ajan hermolla sekä uutisten että kielen suhteen.

– Sain myös hyvää palvelua. Tiedotustilaisuuksissa viestintäväki piti huolen, että toimittajalauman ainoa norjalainen sai aina myös oman haastattelun, olipa kyse sitten poliittisista päättäjistä tai yritysjohtajista.

Bergeniläiseksi Jentoft on yllättävän vaatimaton, vaikka hän tuntee ”puoli Suomea”, ehkä vähän ylikin. Neljän Suomen-vuoden aikana hän ehti rakentaa kattavan verkoston myös Baltiassa.

Särkelä opiskeli Helsingin yliopistossa norjan kieltä, mutta siellä ei voinut jatkaa maisteritasolle, joten edessä oli paluu Norjaan.

Jentoft pääsi takaisin NRK:n leipiin ja oli sekä politiikan- että ulkomaantoimituksissa.

– Ymmärsin, että NRK kaavaili minusta kirjeenvaihtajaa Moskovaan, koska sinne haluttiin uutta verta, Jentoft sanoo. Hän oli jo tuossa vaiheessa opiskellut venäjää.

Perhe pakkasi tavaransa ja muutti Moskovaan vuonna 1996. Venäjällä elettiin jännittävää aikaa ja Jentoftilla riitti raportoitavaa valtavassa maassa.

– Se oli toimittajan kannalta kulta-aikaa. Venäjän kielen taito karttui työtehtävissä ja laajoilla työmatkoilla.

Vuosituhanen vaihteessa Jentoft perheineen palasi Osloon. Särkelä sai heti töitä Deichmannin monikielisen kirjaston kirjastonhoitajana, sittemmin Lambertseterin kirjastonhoitajana.

Jentoftin toinen kirjeenvaihtajapesti Moskovassa oli vuosina 2014-2018. Sen jälkeen Jentoft on NRK:n ulkomaantoimittajana käynyt lukuisia kertoja muun muassa Ukrainassa ja nähnyt sodan kauheuksia ehkä liiankin läheltä.

Jentoftia voisi kutsua myös suomalaistorppariksi, sillä hän hakkaa puita, remontoi ja korjaa. Jentoft ja Särkelä ostivat vuonna 2009 mökin Myrskylästä, josta on vuosi vuodelta tullut tärkeämpi ja rakkaampi paikka sekä heille että jälkipolville.

Mökkinaapuri Lasse Viren juoksi Myrskylän maailmankartalle. Jentoft on raportoinut Myrskylän, jos ei maailman, ainakin Norjan kartalle.

Finlands-ekspert Morten Jentoft er en travel pensjonist

Tekst Terhi Width **Oversettelse** Anneli Erma-Møller

Bilder Terhi Width

Vi befinner oss i et lite rom i kjelleren i et koselig hjem i Oslo, overfylt av bøker, gamle papirer, kassetter og bilder. På gulvet står et notestativ. Ved skrivebordet sitter en kjent mann fra TV som skriver sin 8. bok. Boken, som kommer ut til høsten, handler om Finlands vinter- og fortsettelseskrig sett med norskfinske øyne.

– Den kan bli ganske interessant, avslører Morten Jentoft. Arbeidstittelen for boken er «Finland, vår utsatte nabo».

Hver og en nordmann og finne som bor i Norge kjenner Jentoft. Han rapporterer imidlertid ikke lenger fra krigsherjede Ukraina eller analyserer Russlands tilstand gjennom studiointervju, fordi superreporteren er nå blitt pensjonert. 68-åringen har lagt bak seg 40 års karriere som reporter, og han har vært to ganger

NRKs korrespondent i Moskva.

Enda Jentoft i fjor høst forlot jobben, forlot ikke arbeidsoppgavene ham, tvert imot.

– Ja, jeg har ganske mye å gjøre, medgir Jentoft. I tillegg til bokprosjektet blir han ofte bedt om å holde foredrag, taler og til og med guiding. Det er stor etterspørsel etter eksperter på Russland, Ukraina og Finland.

Jentoft kjenner Finland og finner kanskje bedre enn finner selv gjør. En språkkyndig mann med imponerende hukommelse og som kontinuerlig tørster etter ny kunnskap.

– Jeg er av naturen nysgjerrig, alltid er det nye og interessante saker som jeg vil fordype meg i, sier han.

Man hører av dialekten til Jentoft, at han er oppvokst i Bergen.

– Jeg hadde en helt vanlig barndom og et godt hjem», sier han. Tiden på videregående skole var imidlertid slitsom, fordi matematikk- og fysikklinje var virkelig ikke noe for Jentoft, men han slet seg gjennom den. – I min slekt har vi alltid hatt sjøfarere, og dermed ville også jeg ut til havs en kort stund før jeg tok militæret. Etterpå jobbet jeg et par år som fabrikkarbeider. Det gikk fem år før jeg søkte og kom inn på journalistutdannelsen i Volda etter at mine venner hadde oppmuntret meg til det. Da visste jeg med en gang at dette var riktig sted for meg.

Jentoft mener at disse årene gav ham en verdifull erfaring.

– Jeg er glad for at jeg også har gjort noe annet enn bare å være journalist. Jeg har alltid prøvd å fortelle også helt vanlige menneskers historier, sier han.

Jentoft søkte til journalistpraksis i NRKs avdeling i Vadsø fordi slekten til hans farfar kommer fra Nord-Norge. Til redaksjonen dukket det opp en ivrig praktikant, som hadde med seg hundre ideer til artikler, abonnerte på Vadsøs lokalavis og viste overveldende mye energi. Hans innsats ledet til sommerjobb og senere en fast stilling i Vadsø. – Nord-Norge var på 1980-tallet et meget interessant sted. Samenes framvekst, et lukket Sovjetunionen og Finland like ved, sier Jentoft.

Han ble interessert i samisk språk og lot saken selvfølgelig gå helt til topps. Det var ikke nok med kun grunnkunnskaper, men det endte med at han lærte hele språket på universitetet i Tromsø.

Etter studier i samisk kastet Jentoft seg over det finske språket, kultur og historie.

– Jeg gjorde min første jobbreise til Finland i forbindelse med landets 70-års dag. Interesse for hendelser i perioden 1917-1918 våknet da jeg intervjuet den siste svenskspråklige røde fangen, forteller Jentoft.

Returen til Vadsø gjorde at Finlands-følelsene flammet opp, fordi på biblioteket fant han en fantastisk finsk kvinne, Päivi Särkelä. Deres base var i Vadsø, men Jentoft tok språkkurs i Finland og var et knapt halvt år som praktikant i YLE.

Särkelä lengtet allikevel tilbake til hjemlandet sitt, og i 1990 sa Jentoft opp sin stilling i NRK. Särkelä begynte som bibliotekar i Sipoo, Jentoft som frilans reporter i Finland.

– Helt i begynnelsen var mine språkkunnskaper begrenset, men det forbedret seg raskt, sier Jentoft. Han hadde arbeidsplass i YLE, så han var godt oppdatert både når det gjelder nyheter og språk. – Jeg fikk også god service. På pressekonferanser fikk den eneste nordmannen i redaktørflokken alltid også eget intervju enten det nå gjaldt politikere eller bedriftsledere. Til å være bergenser er Jentoft overraskende beskjeden, enda han kjenner «halve Finland» og vel så det. I løpet av fire år i Finland rakk han også å skaffe seg et omfattende nettverk i Baltikum.

Särkelä studerte norsk på Universitetet i Helsinki, men der kunne man ikke ta master, og da var det bare å returnere tilbake til Norge. Jentoft kunne igjen la seg brødfø av NRK både i politisk- og utenriksredaksjonen.

– Jeg forstod at NRK ville sende meg som utenrikskorrespondent til Moskva fordi man ønsket nytt blod dit, sier Jentoft. Han hadde allerede studert russisk.

Familien pakket sakene sine og flyttet til Moskva i 1996. Russland opplevde en spennende tid, og Jentoft hadde nok å rapportere fra det enorme landet.

– Det var en gyllen tid for en reporter. Språkkunnskaper i russisk utviklet seg gjennom arbeidsoppgaver og på omfattende arbeidsreiser.

Ved årtusenskiftet returnerte Jentoft med familien til Oslo. Särkelä fikk ansvar for den flerspråklige avdelingen på Deichmanns bibliotek og senere ble hun biblioteksjef i Lambertseter.

Jentofts andre runde som korrespondent i Moskva ble 2014-2018, etter det har Jentoft som NRKs utenrikskorrespondent besøkt utallige ganger blant annet Ukraina og har sett krigens grusomheter kanskje fra nesten for nært hold.

Jentoft er også finsk «torppare» som hogger ved, pusser opp og dyrker jord. Jentoft og Särkelä kjøpte et småbruk i 2009 i Myrskylä, som fra år til år har blitt viktigere og mer og mer et kjærstet sted både for dem og deres etterkommere. Naboen, Lasse Viren, løp Myrskylä inn på verdenskartet. Jentoft har rapportert Myrskylä om ikke inn på verdenskartet, så i hvert fall på Norgeskartet.

Morten Jentofts neste bok kommer ut på høsten

Årsmøte 2025 / Vuosikokous 2025

Norsk-Finsk Forening / Norjalais-suomalainen yhdistys

Protokoll fra årsmøtet 2025 i Norsk-Finsk Forening /Norjalais-suomalaisen yhdistyksen vuosikokouksen 2025 pöytäkirja

Årsmøte 2025 / Vuosikokous 2025

Tid / Aika: 3.3.2025 kl. 18:30

Sted / Paikka: Deichmann Bjørvika, møterom Blankvann

Deltakere / Osanottajat: 11 tilstede og 9 fullmakter, totalt 20 / 11 paikalla ollutta ja 9 valtakirjaa, yhteensä 20.

1. Åpning av møtet / Kokouksen avaaminen

Marianne Virtanen åpnet møtet. / Marianne Virtanen avasi kokouksen.

2. Konstituering og dagsorden / Pääösvaltaisuus ja työjärjestyksen vahvistaminen

Møteinnkalling var publisert på Facebook 26.1.2025 og sendt per e-post i Medlemsbrev 15.2.2025 som var mer enn 14 dager tidligere. Det var flere enn 14 medlemmer presentert i møtet. Møtelederen foreslo at det skal bli et tilleggs punkt for neste års budsjett. Forslaget ble godkjent. **Konstituering og dagsorden ble godkjent.**

Kokouskutsu oli julkaistu Facebookissa 26.1.2025 ja lähetetty sähköpostina Jäsenkirjeessä 15.2.2025, mikä oli yli 14 päivää aiemmin. Enemmän kuin 14 jäsentä oli edustettuna kokouksessa. Puheenjohtaja ehdotti lisättäväksi esityslistaan ensi vuoden budjetin käsittely omaksi kohdakseen. Ehdotus hyväksyttiin. **Pääösvaltaisuus ja työjärjestys hyväksyttiin.**

3. Valg av møteleder, referent og to møtedeltagere til å underskrive protokollen / Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin ja kahden pöytäkirjantarkastajan valinta

Rita Amundsen ble valgt til møteleder, Irmeli Teppo til referent og Karin Tømte og Anneli Erma-Møller til protokollunderskrivere.

Rita Amundsen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi, Irmeli Teppo sihteeriksi ja Karin Tømte ja Anneli Erma-Møller pöytäkirjantarkastajiksi.

4. Styrets årsberetning / Vuosikertomuksen hyväksyminen

Marianne Virtanen la fram årsberetningen 2024, som ble godkjent.

Det ble foreslått at når arrangementer legges ut på sosiale medier kunne beskrivende tekst bli skrevet først på norsk og deretter på finsk slik at innholdet kunne bli lettere å forstå for norskspråklige lesere.

Forslaget ble godkjent.

Marianne Virtanen esitteli vuosikertomuksen 2024, joka hyväksyttiin.

Ehdotettiin, että kun tilaisuuksista ilmoitetaan sosiaalisessa mediassa, olisi hyvä, että teksti olisi kirjoitettu ensin norjaksi ja vasta sen jälkeen suomeksi, jotta sisältö olisi norjankielisille lukijoille helpompi ymmärtää. **Ehdotus hyväksyttiin.**

5. Regnskapsavslutning for 2024 og revisjonsberetning / Vuoden 2024 tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus

Kristiina Lieri la fram foreningens årsregnskap og balanse, og revisor Rita Amundsen la fram revisjonsberetningen. Årsresultat er et underskudd på -15 578 kr. **Regnskapet ble godkjent.**

Kristiina Lieri esitteli yhdistyksen tuloslaskelman ja taseen, ja tilintarkastaja Rita Amundsen esitteli tilintarkastuskertomuksen. Vuoden tulos on -15 578 kr. **Tilinpäätös vahvistettiin.**

6. Vedtektsendringer / Sääntömuutokset

Ingen vedtektsendringer. / Ei sääntömuutoksia.

7. Valg av styremedlemmer, revisor og valgkomite / Johtokunnan jäsenten, tilintarkastajan ja vaalikomitean vaalit

Følgende medlemmer ble enstemmig valgt til styret:

Seuraavat jäsenet valittiin johtokuntaan yksimielisesti:

Marianne Virtanen ble gjenvalgt som leder for 1 år / puheenjohtaja 1 vuosi

Jussi Tuomikoski ble gjenvalgt som styremedlem for 2 år / jäsen 2 vuotta

Irmeli Teppo ble gjenvalgt som styremedlem for 2 år / jäsen 2 vuotta

Terttu Kalland (ikke på valg) fortsetter som styremedlem for 1 år til / jatkaa, 1 vuosi jäljellä

Terhi Width (ikke på valg) fortsetter som styremedlem for 1 år til / jatkaa, 1 vuosi jäljellä

Anneli Erma-Møller (ikke på valg) fortsetter som styremedlem for 1 år til / jatkaa, 1 vuosi jäljellä

Kristiina Lieri (ikke på valg) fortsetter som styremedlem for 1 år til / jatkaa, 1 vuosi jäljellä

Marja Karppinen ble gjenvalgt som varamedlem for 1 år / varajäsen 1 vuosi

Eeva-Liisa Andersson ble valgt som nytt varamedlem for 1 år / uusi varajäsen 1 vuosi

Rita Amundsen ble gjenvalgt til revisor for 1 år / tilintarkastaja 1 vuosi

Valgkomiteen for 1 år: Kristiina Lieri og Anneli Erma-Møller / vaalikomitea

8. Fastsettelse av medlemskontingenten for 2026/ Vuoden 2026 jäsenmaksun vahvistaminen

Det ble foreslått at medlemskontingenten på 250 kroner beholdes uendret i 2026. Ønsker man NFF-nytt som papirversjon må det betales 300 kroner i tillegg for å dekke ekstra utgifter med trykking og utsendelse. **Forslag til kontingent for 2026 ble godkjent.**

Ehdotettiin, että jäsenmaksu pidetään ennallaan 250 kruununa vuonna 2026. Jos haluaa NFF-nyttin myös paperiversiona tulee maksaa 300 kruunun lisämaksu painatus- ja lähetyskulujen peittämiseksi.

Ehdotus vuoden 2026 jäsenmaksusta hyväksyttiin.

9. Forslag til budsjett for 2025

Årets budsjett er laget med et underskudd på -12 000 kroner. **Forslag til budsjett for 2025 ble godkjent.**

Tulevan vuoden budjetti on laadittu osoittamaan alijäämää -12 000 kruunua. **Budjettiehdotus vuodelle 2025 hyväksyttiin.**

10. Styrehonorarer / Johtokunnan jäsenten palkkiot

Det er foreslått at styrehonorarer beholdes uendret: honorarer betales ikke, men styremedlemmer som ønsker å delta i selvstendighetsfesten får en fribillett. **Forslag til styrehonorarer ble godkjent.** Ehdotettiin, että johtokunnan jäsenten palkkiot pysyvät samana: palkkioita ei makseta, mutta kaikki johtokunnan jäsenet saavat itsenäisyysjuhlaan ilmaisen lipun. **Esitys palkkioiden maksamisesta johtokunnan jäsenille hyväksyttiin.**

11. Inkomne saker / Muut esitykset

Det var ikke innkomne forslag. Møtet ble avsluttet kl. 19:10. / Kokouksen asialistalle ei ollut tullut ehdotuksia. Kokous päätettiin kello 19:10.

Oslo 3.3.2025

Irmeli Teppo

Protokollen er kontrollert og funnet riktig. / Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu oikeaksi.

Karin Tømte

Anneli Erma-Møller

NFF-johtokunta/styre : Kristiina Lieri, Irmeli Teppo, Terttu Kalland, Marja Karppinen, Terhi Width, Eeva-Liisa Andersson, Anneli Erma-Møller, Marianne Virtanen. Kuvasta puuttuu, ikke tilstede Jussi Tuomikoski. (Kuva/Bilde: Karin Tømte)

Valokuvakirjoilla voi esitellä sukututkimuksen tuloksia.
Med fotobøker kan en vise resultater fra slektsforskningen.

Esiäitejä jäljittämässä

Teksti Pirjo Virtanen Kuva Annika Appelroth

Aloin harrastaa sukututkimusta lähes kolmekymmentä vuotta sitten. Tuolloin se merkitsi mikrofilmien selaamista Hämeenlinnan maakunta-arkistossa nuorena naisena eläkeläisten joukossa. Silloin sukututkimus oli pitkälti vanhojen miesten harrastus ja enimmäkseen esi-isien jäljittämistä.

Nykyisin omia juuriaan voi selvittää netin avulla kotisohvalta. Niinpä entistä useampi onkin ryhtynyt tutkimaan sukunsa ja myös sen naisten kohtaloita.

Etsiä voi esivanhempia tai heidän jälkeläisiään. Esipolvitutkimuksessa edetään nykyisyydestä menneisyyteen. Jälkipolvitutkimuksessa puolestaan selvitetään tietyn kantaparin jälkeläisiä. Tutkimustulosten tyypillinen esitystapa on esipolvitaulu tai sukupuu ja jälkipolvitutkimuksessa sukukirja.

Valokuvat albumeista kirjoihin

Heti ensimmäisellä sukututkimuskurssilla päätin, että haluan jäljittää ensisijaisesti esiäitejä.

Koska vanhat valokuvat ovat aina kiehtoneet minua, niin olen koonnut tutkimusteni tuloksia pariinkymmenen valokuvakirjaan.

Valokuvakirjat ovat korvanneet perinteiset valokuva-albumit, ja niihin on helppo lisätä tekstejä kuvien oheen. Suomessa esimerkiksi Ifolorilla on taitto-ohjelma valmiine malleineen, joiden avulla saa helposti tehtyä tyylikkäitä valokuvakirjoja tarpeen mukaan, vaikka vain muutaman kappaleen kerrallaan.

Vuosikymmenten myötä sukututkimukseni on laajentunut esivanhempien tutkimuksesta kotiseutuni paikallishistorian tutkimiseen.

Miten pääsee alkuun?

Kokemukseni on, että aluksi kannattaa haastatella suvun vanhimmat jäsenet ja kerätä omalta perheeltä muistitietoa: kysellä nimiä, syntymäpaikkoja, tärkeitä päivämääriä ja tapahtumia. On hyvä kerätä perhe-dokumentteja; tutkia valokuva-albumeja, syntymä-, vihki- ja kuolintodistuksia, perukirjoja ja muita perheen arkistoja.

Tiedot on tärkeää kirjata järjestelmällisesti muistiin. Apuna voi käyttää sukututkimusohjelmia, kuten Suomessa Sukujutut, tai kansainvälisiä verkkopalveluita (MyHeritage, Geni, Ancestry ym.), jotka auttavat järjestämään tietoja ja rakentamaan sukupuuta.

Sukututkimuksessa voi myös hyödyntää verkko- ja arkistolähteitä. Jos tutkimuskohteina on suomalaiset suvut, niin Kansallisarkiston digitaaliset aineistot ja Suomen Sukututkimusseuran HisKi-tietokanta ovat sopivia paikkoja aloittaa kirkonkirjojen ja muiden historiallisten asiakirjojen tutkiminen. Tietojen dokumentoin-

nin voi esimerkiksi tehdä valokuvaamalla asiakirjoja ja tallentamalla mielenkiintoiset tiedostot tietokoneelle. Lähteiden merkitseminen on ensiarvoisen tärkeää silloin, kun on tarve palata alkuperäisen tiedon pariin.

Sukututkimuksen menetelmiin, periaatteisiin ja lähteisiin kannattaa perehtyä opaskirjojen ja opetusvideoiden avulla. Parhaat vinkit saa sukututkimuskursseilla, joita järjestetään myös verkkokursseina. Jos tutkimuskohteina on suomalaiset suvut, niin Facebookista löytyy useita suomenkielisiä sukututkimusryhmiä, joista voi kysellä apua tutkimusongelmiin. Suomen Sukututkimusseuralla ja Suomen Sukuhistoriallisella Yhdistyksellä on hyvät kotisivut, joista löytyy muun muassa linkkejä tietokantoihin ja arkistolähteisiin.

Rakenna pala palalta omaa sukupuutasi ja anna sukututkimuksen viedä sinut mukanaan. Saat mielenkiintoisen harrastuksen, joka voi viedä sinut löytöretkelle myös omaan itseesi. Lähde matkalle sukusi historiaan ja omien esivanhempiesi tarinoihin.

Å spore formødre

Tekst Pirjo Virtanen
Oversettelse Marianne Virtanen
Bild Annika Appelroth

Jeg begynte å sette meg inn i slektsforskning for nesten tretti år siden. Den gang betydde det at en ung kvinne bladde gjennom mikrofilmer sammen med pensjonister i Hämeenlinnas (Tavastehus) arkiv. Da var slektsforskning i stor grad en hobby for gamle menn som ville spore opp sine forfedre.

I dag kan en finne ut mye om egne røtter fra sofaen hjemme ved hjelp av internett. Det er flere enn noen gang som har begynt å undersøke skjebnen til egen familie og også familiens kvinner.

En kan søke etter forfedre eller etterkommere. Forgenerasjonsforskning går fra nåtiden til fortiden. I ettergenerasjonsforskning derimot, undersøkes etterkommere av et bestemt par.

Den typiske måten å presentere resultater i det førstnevnte er Ancestral-diagram eller slektstre og i det sistnevnte en slektsbok.

Bilder fra album til bøker
Allerede på det første slektsforskningskurset bestemte jeg meg for at jeg først og fremst ville spore opp mine formødre.

Fordi gamle bilder alltid har fascinert meg, har jeg samlet resultatene av forskningen min i bøker med fotoer. Slike er det blitt tjue stykker av inntil nå.

Fotobøkene har erstattet tradisjonelle fotoalbum, og det har vært lett å legge til tekster ved siden av bildene. I Finland tilbyr for eksempel Ifolor program med ferdige modeller.

Det gjør det enkelt å få laget stilige fotobøker, selv om man ville ha bare noen få eksemplarer. I løpet av tiårene har jeg utvidet feltet fra slekten til lokalhistorien i mine hjemtrakter.

Hvordan komme i gang?
Min erfaring er at det først lønner seg å intervju de eldste medlemmene i familien. I begynnelsen samles

inn informasjon som folk husker: Navn, fødesteder, viktige datoer og hendelser i familien. Det er også greit å finne familiedokumenter: Utforske fotoalbum, fødsels-, bryllups-, døds- og skifteattester og andre dokumenter i familiearkiver.

Informasjonen bør skrives ned systematisk. En kan bruke slektsforskningsprogrammer til hjelp. I Finland finnes «Sukujutut». Internasjonale nettjenester som MyHeritage, Geni, Ancestry osv. hjelper til med å systematisere informasjonen og bygge et slektstre.

Du kan dra nytte av nett- og arkivkilder. Hvis forskningsobjektene er finske familier, finnes det digitalt materiale i kirkebøker og andre historiske dokumenter som ligger i Riksarkivet og HisKi-databasen til Finsk Genealogical Society.

Du kan dokumentere informasjonen f. eks. ved å fotografere dokumenter og lagre interessante filer på datamaskinen. Angi alltid kilden du fant informasjonen fra - da blir det lett å gå tilbake til den opprinnelige informasjonen om nødvendig.

Du kan sette deg inn i metodene, prinsippene og kildene for slektsforskning i instruksjonsbøker og ved hjelp av videoer. De beste tipsene får du fra slektsforskningskurs, som også arrangeres som nettkurs. Hvis du forsker på finske slekter, kan du finne flere slektsforskningsgrupper på Facebook og kan kontakte dem for å få hjelp. Genealogiska Samfundet i Finland og Finlands Släkthistoriska Förening har gode nettsider med lenker til databaser og arkiver.

Bygg ditt eget slektstre bit for bit og la slektsforskningen inspirere. Du kan få en interessant hobby, som også kan ta deg med på en

oppdagelsesreise i deg selv. Bli med på en reise til slektens historie og livet til dine egne forfedre.

Mange gamle svartvite bilder er pene og i god stand. En del fargebilder mister farger underveis, sier Pirjo Virtanen.
Monet vanhat mustavalkoiset kuvat ovat kauniita ja hyväkuntoisia. Osa värikuvista menettää värejä ajan myötä, Pirjo Virtanen sanoo.

Tässä keskeisiä linkkejä sukututkimukseen Suomesta Sentrale linker til slektsforskning i Finland	Suomen Sukututkimusseura https://www.genealogia.fi/sv/
Kansallisarkisto, Arkistojen portti: sukututkimus https://portti.kansallisarkisto.fi/fi/aineisto-oppaat/sukututkimus	HisKi – historiakirjojen hakuohjelma https://hiski.genealogia.fi/historia/
Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys https://www.sukuhistoria.fi/sshy/index_sve.htm	Ifolor, kuvakirjat https://www.ifolor.fi/kuvakirjat

Hauskaa tutustumista omaan sukuun

Teksti ja kuva Arne Møller Käännös Anneli Erma-Møller

Eläkeläisenä kiinnostuu helposti sukututkimuksesta. Niin kävi myös minulle, jonka innoittamana kirjoitin kaksi sukututkimusvihkoa omasta ja vaimoni suvusta. Ne sisältävät paljon nimiä ja vuosilukuja, siksi aloin miettimään miten voisin tehdä asian selvemmäksi ja kiinnostavammaksi erityisesti nuorelle jälkipolvelle. Niinpä keksin, että voisin tehdä heille lautapelin. Lautapelin, jossa aloitetaan kaikkein kauimmasta sukuhaarasta, ja joka lopulta päättyy sukupuun nuorimpaan sukupolveen. Meidän tapauksessamme oli luonnollista ja kaikkein eksoottisinta aloittaa «retki» Kuningas Karl Knutssonista, jonka yhteys vaimoni sukuun tuli esille kun yhdistimme esiäitien ja esi-isien sukuhaaroja taaksepäin. Keksin tältä pohjalta tarinan kadonneesta kuninkaankruunusta, jonka voi vain löytää kulkemalla läpi koko pelin nykypäivään asti. Mutta tällä sukupolvella on takanaan useita eri sukuhaaroja, niin miten voisi pelissä toteuttaa mahdollisuuden kulkea useampia sukuhaaroja pitkin eikä vain seuraten sitä pisintä. Niinpä keksin säännöt miten eri pelinopan luvuilla sai toimia: Jos saat 1-2-3 niin siirryt eteenpäin yhtä sukuhaaraa pitkin, jos taas saat 4 niin siirryt vasempaan sukuhaaraan saman sukupolven kohdalla. Saadessasi 5 vastaavasti toiseen sukuhaaraan oikealle. Lisäksi käytin värinoppaa ja annoin kuudelle lyhyimmälle sukuhaarakalle kullekin oman värinsä. Jos noppa näyttää kuutosta niin joudut samanvärisen sukuhaaran alkuun. Viimeinen heitto täytyy olla kuusi, että pääsee

hakemaan kruunun. Ne henkilöt, joista on enemmän tietoa, on merkitty pelilaudassa tummalla renkaalla. Kirjoitin heistä oman tekstin ja merkitsin ne tekstiin samalla koodilla kuin pelilaudassa. Tekstissä on myös ohje mitä pelaajan tulee tehdä. Esimerkiksi jos tulee lesken kohdalle, joka menee uudestaan naimisiin, saa ylimääräisen heiton, tai jos kyseinen henkilö, jonka kohdalle tulee, on lähtenyt pitkälle matkalle, niin täytyy jättää yksi vuoro väliin. Jokainen pelaaja saa pelin alussa tietyn summan rahaa (me kopioimme Monopoli-pelin rahoja), jota käytetään erilaisiin tehtäviin pelin aikana. Jos tulet hyvin rikkaan henkilön kohdalle, saat lisää rahaa, kun taas menetät rahaa, kun tulet kovin köyhän henkilön luokse. Tällä tavoin peli tekee elävämmäksi esi-isien ja esiäitien kulloisen sosiaalisen aseman yhteiskunnassa. Arba-trykkeri, joka painaa myös yhdistyksen jäsenlehden, painoi kummatkin vihot ja pelin todella hienosti ja kohtuuhintaan. Jos sinulla on jonkin verran tietoa suvustasi, voit varmasti saada aikaiseksi samanlaisen pelin. Se edellyttää tietenkin, että löytyy joku mielenkiintoinen henkilö kaikkein pisimmälle menevästä sukuhaarasta. Mutta jos lähdet etsimään tietoa sekä esi-isistä että -äideistä, on sinulla todella suuri mahdollisuus saada hyvä lähtökohta pelille, joka taas lisää sekä aikuisen että lapsen tietoa omasta suvusta.

Moro med slektsspill

Tekst og bild Arne Møller

Som pensjonist blir man gjerne ivrig på slektsgransking. Det ble også jeg, noe som resulterte i to slekthefter om min og min kones slekt. Men det blir lett mye navn og årstall, så jeg begynte å fundere på hvordan man kunne gjøre dette mer

spennende og oversiktlig, særlig med tanke på de yngre generasjonene. Da klekket jeg ut ideen om et slektsspill. Et brettspill hvor man begynte lengst tilbake på en av slektslinjene og havnet til slutt i den yngste generasjonen på

slektstreet. I vårt tilfelle ble det da naturlig og mest spektakulært å begynne med Kong Karl Knutsson, som var kommet fram ved å kombinere formødre og forfedre på en av linjene bakover til min kones slekt. Jeg laget så en historie om den forsvunne kongekronen, som man først finner igjen når man går gjennom hele spillet fram til i dag. Men denne generasjonen er jo igjen et produkt av mange ulike slektstråder bakover, så hvordan få til at man gjennom slektsspillet kommer innom flere av røttene bakover enn bare den lengste? Jeg lagde da regler for hva de ulike terningkastene betydde. 1-2-3 var vanlige flytt framover langs en slektslinje, mens 4 betydde at man flyttet seg til samme generasjon på slektslinja til venstre, 5 til samme generasjon på slektslinja til høyre. I tillegg tok jeg i bruk en fargeterning og farget 6 av slektslinjene som var korte og mest på siden, med ulike farger. Får man 6 på terningen, slår man fargeterningen og havner bakerst i den slektslinja som fargen viser. For å vinne kronen må en til slutt også slå en sekser. Der hvor det er litt mer å si om den personen man havnet på, er dette markert på brettet med en svart ring rundt personen. Det betyr at jeg har skrevet noe om denne personen i et lite hefte som følger

med spillet, merket med den samme koden som på spillebrettet. Man leser da opp dette, og det skjer noe i spillet som henger sammen med den opplysningen. For eksempel om en kommer til en enke som gifter seg på nytt, får man et ekstra kast, eller om en foretar en lengre reise, må en stå over et kast. Alle får også utdelt en sum penger (kopierte monopolpenger) og må f.eks betale for lengre reiser. Hvis en kommer til en person som er rik, vil en motta flere penger, og en vil tape penger når en kommer til en person som er dårlig stilt. På den måten blir en mer klar over de ulike forfedrenes/formødrenes sosiale stilling. Både slektsspillet og slektsheftene fikk jeg trykt på Arba i Bærum, som forresten også trykker dette medlemsbladet. Resultatet synes jeg ble ganske proft til en overkommelig kostnad. Hvis man har en god del opplysninger om slektsleddene bakover, skulle det være mulig å lage liknende spill. Det er naturligvis litt avhengig av at man finner en spennende person på en av slektslinjene som går lengst tilbake. Men leter en etter både formødre og forfedre, er sjansen stor for at man kommer tilbake til en spennende person som en kan bruke som utgangspunkt for et spill som gir både liten og stor større bevissthet om slekta.

Pieniä ja suuria uutisia Suomesta

Koonnut Marianne Virtanen

• Alue- ja kunnallisvaalit huhtikuussa

Suomessa pidetään ensimmäisen kerran vaalit, jossa valitaan samanaikaisesti edustajat kuntien valtuustoihin ja aluevaltuustoihin. Vaalipäivä on 13.4.2025. Ennakoon voi äänestää kotimaassa 2.–8.4.2025 ja ulkomailla 2.–5.4.2025. Äänioikeus edellyttää aluevaaleissa hyvinvointialueella asumista ja kuntavaaleissa kunnassa asumista. Helsingissa ja Ahvenanmaalla ei toimiteta aluevaaleja. Ne, joilla on oikeus äänestää, saavat ilmoituksen äänioikeudesta. Lue lisää <https://vaalit.fi>

• Hyvinvointialueilla pakkosäästöjä

Sote-uudistus, jolla siirryttiin alueellisiin sosiaali- ja terveystalouteihin julkisella sektorilla, on osoittautunut taloudellisesti vaikeaksi. Alueiden rahoitus tulee valtion budjetista. Samaan aikaan kun alueiden tulee hoitaa lakimääräiset tehtävänsä, niiltä vaaditaan miljoonien eurojen säästöjä nyt ja tulevina vuosina. Alijäämää on kertynyt yhteensä 1,3 miljardia euroa vuoden 2023 jälkeen ja se pitäisi kattaa 2026 mennessä. Alueilla on tehty kipeitä leikkauksia karsimalla palveluita sekä irtisanomalla henkilökuntaa. Yli puolet alueista ei leikkauksista ja sopeuttamisesta huolimatta tule pääsemään tavoitteeseen, valtionvarainministeriö arvioi. Nyt hallitus on laatinut lakiesityksen, jolla se voi leikata Helsingin sote-budjettia 35 miljoonalla eurolla. Se vastaa 300 000 lääkäriäkäyntiä tai 230 lastensuojelun sijaishoidon paikkaa. Helsinki ei suunnittele juuri nyt lääkäriäkäyntien tai henkilöstön vähentämistä, mutta vastustaa lakiesitystä.

• Afrikan tähti

Lautapelistä Afrikan tähti on käyty kiivasta keskustelua. Se on suomalainen, jo isoäideille tuttu peli vuodelta 1951. Keskustelu alkoi, kun pedagogi ja poliitikko Paco Diop kirjoitti somessa, että pelin kuvitus on loukkaavaa ja idea kolonialistinen. Hänen mukaansa ei-valkoisille peli on traumaattinen, vaikka se monille suomalaisille on vain harmiton muisto lapsuudesta. Keskustelu suomalaisesta rasismista laajeni peli sen symbolina. Diop sai niin vakavia uhkauksia, että hän irtisanoutui työstään päiväkodissa ja palasi Sengaliin 19 Suomen vuoden jälkeen. Peli on poistettu Turun päiväkodeista perustena, että se ei vastaa nykyistä maailmankuvaa.

• Metsien hakkuut uhkaavat ilmastotavoitteita

Suomen ilmastopolitiikassa metsien lasketaan imevän kolmanneksen (20 miljoonaa tonnia) päästöistä. Mutta metsiä on hakattu niin paljon, etteivät ne ole enää hiilinielu. Metsien maaperästä lähti yli miljoona tonnia hiilidioksidia (CO₂) sen sijaan, että ne poistaisivat hiilidioksidia. Shokkiutinen saatiin Luonnonvarakeskuksen laskelmista. Sari Multala (kok) aloitti ympäristöministerinä helmikuussa Kai Mykkäsen (kok) siirryttyä Espoon kaupunginjohtajaksi. Multala myöntää, että kysymys on vaikea ja sanoo, ettei hän halua vähentää hakkuita vaan viittaa teollisuuden ja energiasektorin päästövähennyksiin. Professori ja Ilmastopaneelin aiempi johtaja Markku Ollikainen sanoo, että hakkuita voi vähentää porkkanalla, jos valtio maksaa tukea metsänomistajille, jotka näin voivat lykkätä hakkuita. Keppiä käytetään, jos asetetaan hakkuuvero, jota metsäteollisuuden pitää maksaa vapautuvan hiilidioksidimäärän mukaan.

• Stockmann sulkee ovensa Helsingin Itäkeskuksessa

Stockmanin tavaratalojen toiminta on viime vuosina ollut tappiollista. Yritys on siksi jo kolme vuotta tehnyt yrityssaneerausta sekä myynyt tavaratalorakennuksen Helsingin keskustassa. Itäkeskuksen tavaratalo aiotaan sulkea elokuussa. Konserniin kuuluva muotiketju Lindex on menestynyt hyvin. Yritys kertoo tappiollisen liiketoiminnan johtuvan heikentyneestä ostovoimasta. Stockmannin tavaratalot sijaitsevat Helsingissä, Vantaalla, Espoossa, Turussa, Tampereella, Riassa ja Tallinnassa. Konsernin nimi vaihtui viime vuonna Lindex Groupiksi.

• Norjalaiset hotellibisneksessä

Arthur Buchhardt ja Petter Stordalen tunnetaan hotellialalla Helsingissä. Nyt he ovat sanomalehtien palstoilla rakentamis- ja kunnostussuunnitelmiansa vuoksi. Buchhard odottaa kärsivällisesti tonttia Hakaniemen rannasta. Sieltä on upeat näkymät Suomenlahdelle samaan tapaan kuin hotellista, jonka hän on jo rakennuttanut Jätkäsaareen. Stordalenin Strawberry omistaa Hotelli Kämpin, joka on samaan aikaan sekä satavuotias nähtävyys että Helsingin ylellisimpiä hotelleja. Remontti on jo käynnissä Hotelli Kämpin ravintoloissa ja baareissa. Tyylliseen uskollisena Stordalen on jo ylistänyt hotellia ja julistanut huolehtivansa sen hyvästä nimestä ja maineesta. Kunnostuksen ja huoneitten hintaa hän ei ole suostunut kertomaan.

• Haamulaivat Itämerellä

Itämerellä liikkuu satoja huonokuntoisia, vanhoja tankkilaivoja, joita Venäjä käyttää raakaöljyn kuljettamiseen maihin, jotka ostavat öljyä sanktioista huolimatta. Laivat, jotka muodostavat ympäristöuhkan, ovat rekisterissä Venäjän ulkopuolella. Säiliöalus Eventin, joka ajalehti hallitsemattomasti Saksan edustalla oikosulun sammutettua moottorit myrskyssä, on mm. tällainen haamualus. Oikosulun tapahtuessa laiva oli matkalla Venäjältä Egyptiin. Se on rekisteröity Panamassa eikä sen omistajasta ole tietoa. Uutena (2006) se oli rekisteröity Norjan lipun alle. Ruotsin laivaston mukaan haamualuksilla on mukanaan laitteita, jotka normaalisti eivät kuulu siviilialuksiin. Voidaankin epäillä, että haamulaivoja käytetään myös vakoiluun.

• Satu Rämö valloittaa myyntilistat

Viime vuoden eniten myynyt kirjailija Suomessa oli Satu Rämö. Hän on avioitunut Islantiin ja asuu myös siellä, ja hänen dekkarinsa kertovat elämästä saarella. Kahdeksan eniten myydyin kirjan joukossa hänen kirjojaan (sis. äänikirjat ym. formaatit) on neljä: Numero 1 Raakel (119 300 kpl), numero 4 Jakob (66 400 kpl), numero 5 Rosa & Björk (64 100 kpl) ja numero 7 Hildur (61 300 kpl). Rämön kirjoja myytiin yhteensä 311 100 kappaletta mutta lukijoiden määrä on luultavasti moninkertainen. Kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon 2024 sai Pajtim Statovci teoksellaan Lehmä synnyttää yöllä (myyty 26 700 kpl). Suomessa myydään enemmän ääni- kuin painettuja kirjoja ja erityisesti dekkareita / jännitystä, joihin Rämönkin kirjat kuuluvat. Kirjojen arvonnalisävero nostettiin 1.1.2025 10 prosentista 14 prosenttiin.

Lähteet: HS, Hbl, YLE

Store og små nyheter fra Finland

Samlet av Marianne Virtanen

• Regional- og kommunevalg i april

For første gang skal det avholdes valg i Finland der representanter til både kommunestyre og velferdsregionstyrer velges samtidig. Valgdagen er 13. april. Forhåndsstemming i Finland er mulig fra 2.–8. april, og i utlandet fra 2.–5. april. Stemmerett i regionalvalget krever bosted i velferdsregionen, mens kommunevalget krever bosted i kommunen. I Helsingfors og på Åland avholdes det ikke regionalvalg. Alle stemmeberettigede får tilsendt et varsel om valget. Les mer på <https://vaalit.fi/sv/valfardsomrades-och-kommunalval>

• Tvangsinnsparinger i velferdsregionene

Helse- og sosialreformen, der ansvaret for helse- og omsorgstjenester ble flyttet til regionale enheter, har vist seg økonomisk utfordrende. Regionenes finansiering kommer fra statsbudsjettet. Samtidig som de må oppfylle lovpålagte oppgaver, blir de pålagt å spare millioner av euro både nå og i årene som kommer. Underskuddet har nådd 1,3 milliarder euro etter 2023 og må dekkes innen utgangen av 2026.

Regionene har gjort smertefulle kutt ved å redusere tjenester og si opp ansatte. Ifølge Finansdepartementet vil over halvparten av regionene likevel ikke nå målene, selv med innsparingene.

Nå har regjeringen lagt frem et lovforslag som vil kutte Helsingfors' helsebudsjett med 35 millioner euro. Det tilsvarer 300 000 legebeseøk eller 230 plasser i barnevernets omsorgsboliger. Helsingfors planlegger ikke umiddelbart å redusere legetjenester eller bemanning og motsetter seg lovforslaget.

• Støtende brettspill?

Brettspillet Den forsvunne diamanten har skapt heftig debatt. Spillet er finsk og ble utgitt i 1951, så det er kjent selv for dagens besteforeldre. Diskusjonen startet da pedagogen og politikeren Paco Diop skrev på sosiale medier at spilllets illustrasjoner er støtende og at konseptet er kolonialistisk. Ifølge ham kan spillet være traumatisk for ikke-hvite, selv om det for mange finner bare er et uskyldig barndomsminne. Debatten om rasisme i Finland har vokst, med spillet som et symbol. Diop mottok så alvorlige trusler at han sa opp jobben sin i en barnehage og returnerte til Senegal etter 19 år i Finland. Spillet har blitt fjernet fra barnehager i Turku med begrunnelsen at det ikke lenger samsvarer med dagens verdensbilde.

• Stockmann stenger i Itäkeskus, Helsingfors

Stockmanns varehus har vært ulønnsomme de siste årene. Selskapet har derfor vært under gjeldssanering i tre år og har solgt bygningen i Helsingfors sentrum. Varehuset i Itäkeskus skal stenge i august. Motekjeden Lindex, som eies av konsernet, har imidlertid hatt suksess. Likevel var konsernet fortsatt ulønnsomt i 2024 på grunn av svekket kjøpekraft. Stockmanns varehus finnes i Helsingfors, Vantaa, Esbo, Åbo, Tammerfors, Riga og Tallinn. I fjor byttet konsernet navn til Lindex Group.

• Klimamål truet av avskoging

I Finlands klimapolitikk beregnes skogene til å absorbere en tredjedel (20 millioner tonn) av utslippene. Men skogene har blitt hugget så mye at de ikke lenger fungerer som karbonlagre. I stedet for å binde CO₂ har skogen nå frigitt over en million tonn karbon. Sjøkknyheten ble presentert av Naturressursinstituttets beregninger. Sari Mutala (Samlingspartiet) tiltrådte som miljøminister i februar etter at Kai Mykkänen ble utnevnt til byrådsleder i Esbo. Mutala innrømmer at spørsmålet er vanskelig og sier at hun ikke ønsker å redusere hogsten. Hun fokuserer i stedet på utslippskutt i industrien og energisektoren.

Professor og tidligere leder av Klimapanelet, Markku Ollikainen, mener at hogsten kan reduseres med insentiver, for eksempel ved at staten betaler støtte til skogeiere for å utsette avvirkning. En strengere løsning ville være en avgift på tømmerhogst, der skogindustrien måtte betale skatt basert på mengden CO₂ som frigjøres.

• Nordmenn i hotellbransjen

Arthur Buchhardt og Petter Stordalen er velkjente navn i hotellbransjen i Helsingfors. Nå dukker de opp i avisene på grunn av bygge- og renoveringsplaner. Buchhardt venter tålmodig på en tomt ved Hakaniemi-stranden, som har fantastisk utsikt over Finskebukta, akkurat som hotellet han bygde i Jätkäsaari. Stordalens Strawberry eier Hotel Kämp, et hundre år gammelt landemerke og et av Helsingfors' mest luksuriøse hoteller. Renoveringer er allerede i gang i restauranter og barer. I velkjent Stordalen-stil har han rost hotellet og lovet å ta vare på dets gode navn og rykte – men han røper ikke noe om renoveringskostnadene eller romprisene.

• Spøkelsesskip i Østersjøen

Hundrevis av gamle, dårlig vedlikeholdte tankskip brukes av Russland til å frakte råolje til land som kjøper olje til tross for sanksjonene. Skipene, som utgjør en miljøtrussel, er registrert utenfor Russland. Et eksempel på et slikt spøkelsesskip er tankskipet Eventin, som drev ukontrollert utenfor Tysklands kyst etter at en kortslutning slo ut motorene i stormvær. Skipet var på vei fra Russland til Egypt. Det er registrert i Panama, og eieren er ukjent. Da det var nytt i 2006, seilte det under norsk flagg. Ifølge den svenske marinen har flere av disse spøkelsesskipene utstyr som normalt ikke finnes på sivile skip. Det har ført til mistanker om at de også brukes til spionasje.

• Satu Ramö erobrer salgslistene

Fjorårets bestselgende forfatter var Satu Rämö. Hun er gift med en islending og bor der. Krimromanene hennes forteller om livet på øya. Blant de åtte bestselgende bøkene har Rämö skrevet fire: Nr. 1 Raakel (solgt 119300 stk), nr. 4 Jakob (66400 stk), nr. 5 Rosa & Bjørk (64100 stk) og nr. 7 Hildur (61300 stk). Til sammen 311 100 bøker, og antakelig er antallet lesere mange ganger mer. Finlandia-prisen for skjønnlitteratur 2024 ble tildelt Pajtim Statovci for hans verk Lehmä synnyttää yöllä (26 700 eks.). I Finland selges det flere lydbøker enn trykte bøker, spesielt krim og thrillere. Merverdiavgiften på bøker ble økt fra 10 prosent til 14 prosent 1. januar 2025.

Kilder: HS, Hbl, YLE

Huoli ja pelko huomisesta luo turvattomuutta

Teksti Jussi Tuomikoski

Kuva Elfvingien perhekuvasto

Aina ei tarvitse yrittää löytää ratkaisua.. Joskus voi vain olla ihminen toiselle, pitää kädestä kiinni ja kuiskata: ”Sinä riität”
Illoinen hyvän huomenen toivotus kaikuu käytävällä, kun Lahden kaupungissa sijaitsevan mielialahäiriöpoliklinikan ylilääkäri 63-vuotias Seija Elfving saapuu työpaikalleen.

Hän silmäilee päivän ohjelmaa: Kierrot osastoilla, potilaiden tapaamisia ja hoidon suunnittelua, erikoistuvien lääkäreiden mentorointitunti ja ohjaus, lääkäreiden kehityskeskustelu ja psykoterapiatiimin kokous.

Elfvingin työ- ja vastuualue on laaja ja haastava. Hän toimii tulosyksikön päällikkönä mielialahäiriöpalveluissa, joihin kuuluu kahdeksan eri poliklinikkaa ja yksi vuodeosasto. Hänellä on alaisenaan noin 20 lääkäriä. Yhdessä hoitajien ja psykologien esimiesten kanssa hän johtaa ja kehittää toimintaa näissä kaikissa yksiköissä. Elfvingin tehtäviin kuuluvat hallinnolliset työtehtävät kuten budjetin seuranta ja sen laatiminen ja tulostavastuu. Hän on mukana päättämässä potilaille myönnettävistä maksusitoumuksista ja palveluseteleistä. Lisäksi Elfvingin työhön kuuluu myös erilaisten muistutusten ja reklamaatioiden käsittely, jolloin hän on yhteydessä potilaisiin ja heidän omaisiinsa tai laatii vastineita erilaisille valvoville tahoille. Tämän lisäksi myös erilaiset virastot ja lainsäädäntö työllistävät yhä enemmän pakollisten suunnitelmien ja valvontakertomusten vuoksi. Lääkäreiden rekrytointi vie hänen työstään paljon aikaa, sillä psykiatreista on huutava pula. Tämän vuoksi hänet saatetaan hälyttää työpäivän aikana nopeasti klliniseen työhön, jos siihen on akuutti tarve. Elfving sijaistaa myös ajoittain esimiestään ja osallistuu erilaisiin hyvinvointialueen palavereihin.

Psykiatrian hoitoon enemmän taloudellista tukea

Seija Elfvingin mukaan on vakavaa, että hoitoon pääsyä voi joutua odottamaan monilla hyvinvointialueilla aivan liian kauan, jopa kuukausia. Tutkimusten mukaan hoito pitäisi aloittaa muutaman viikon sisällä, jotta päästäisiin parhaaseen mahdolliseen hoitotulokseen.

Mielenterveyshoidon ja psykiatrian resurssit eivät ole kasvaneet suhteessa muihin lääketieteen aloihin, vaikka esimerkiksi suurin ryhmä eläkkeelle jäävistä alkaa olla juuri mielenterveys-

syistä eläköityvät henkilöt. Mielenterveysongelmien hoitoon on satsattu aivan liian vähän Suomessa viime vuosikymmeninä, Elfving toteaa.

Psykiatriset hoitometodit ovat muuttuneet ja kehittyneet vuosien saatossa, kertoo Elfving. Vielä 1990-luvulla potilaita hoidettiin pitkiä aikoja sairaalahoidossa. Nykyään keskitytään pääasiassa avopainotteiseen hoitoon ja hoitomuotona käytetään usein terapiaa. Useimmat psykologit ovat koulutettuja psykoterapeuteja ja he käyttävät hoitomuotoina erilaisia psykoterapian muotoja. Yleistä on, että ne, jotka työskentelevät psykiatristen potilaiden kanssa, kykenevät myös käyttämään erilaisia lyhytterapiamenetelmiä. Todennäköistä on, että terapiahoitojen yleistyminen on johtanut lääkehoidon merkityksen vähentymiseen.

Nykyään Suomessa erityisesti nuoret puhuvat enmistä avoimemmin ja rohkeammin psyykkisistä ongelmistaan. Koulukyselyjen mukaan nuorten neuropsykologiset ongelmat ja ahdistuneisuus ovat lisääntyneet merkittävästi, mikä on Elfvingin mukaan huolestuttavaa. Nuorten kokema ahdistuneisuus tulevaisuuden uhkakuvien, sodan ja ilmastonmuutoksen vuoksi on aikuisiin verrattuna suurempaa.

Perhe ja harrastukset rentouttavat

Seija Elfvingin sukujuuret ovat Savossa Rautalammillä, jossa hänen vanhemmillaan oli mansikkafarmi. Hän

tottui jo lapsena työntekoon mansikkapellolla ja harjaantui johtamiseen, organisointiin sekä toisten palvelamiseen kestitessään kymmeniä mansikanpoimijoita maatilallaan keittiössä. Hänen myönteinen ja kunnioittava tapansa kohdata kanssaihminen, halu kouluttaa ja kehittää itseään sekä vahva työkokemus psykiatrian alalla ovat taanneet hänelle korkean ammattitaidon ja kyvyn toimia haastavissa työoloissa.

Avioliitossa Seija Elfving on ollut pastorimiehensä Henry Elfvingin kanssa jo yli 40 vuotta. Eksoottinen ja mieleen painunut ajanjakso heidän elämässään sijoittuu vuoteen 2003, kun he asuivat vajaan vuoden Havaijilla opiskellen YWAM-koulussa ja he tekivät lähetysmatkan Thaimaahan ja Kiinaan yhdessä perheen kanssa.

Vapaa-aikanaan Elfvingit käyvät hiihtämässä Lapin hangilla ja tekevät kävelylenkkejä. Myös harjoittelu kuntosalilla pitää mielen virkeänä ja kehon notkeana. Kesäiset pyörälenkit ovat hyvää vastapainoa työkiireille. Liikunnan ohella musiikki on Seija Elfvingille tärkeä harrastus.

Elfvingeillä on kaksi aikuista tytärtä ja taaperoikäinen lapsenlapsi. Seija Elfvingin mukaan arjen huolet ja murheet unohtuvat, kun he saavat olla lapsenvahteina. Lapsenlapsen perässä juokseminen on heille vauhdikasta ja riemullista isovanhemmukseen kuuluvaa kiirettä.

Bekymring og frykt for morgendagen skaper utrygghet

Tekst Jussi Tuomikoski **Oversettelse** Anneli Erma-Møller

Bilder Seija Elfvingin perhealbumi

Man trenger ikke alltid å finne en løsning...noen ganger kan man bare være et menneske for en annen, holde i hånden og hviske: «Du er bra nok».

Det runger en glad «god morgen»-hilsen i gangen når overlegen på Psykiatrisk poliklinikk i Lahti, Seija Elfving (63) kommer på jobb. Hun tar en titt på dagens program: Besøksrunder i avdelinger, møter med pasienter og planlegging av behandlinger, veiledning av leger som tar spesialisering, utviklingssamtaler

med leger og møte med psykiatriteamet. Elfving sin jobb og ansvarsområde er omfattende og utfordrende. Hun fungerer som leder for resultateneheten i seksjonen for stemningslidelser som har åtte ulike poliklinikker og en sengepost. Hun har 20 leger under seg. Hun leder og utvikler virksomheten sammen med ledere for pleiepersonalet og psykologer i alle disse enhetene. Elfving sin arbeidsoppgaver er administrative, ved at hun er både budsjett- og resultatansvarlig. Hun

er med på å avgjøre hva slags betalingsordninger og servicesedler man bevilger til pasienter. I tillegg har Elfving oppgave å behandle forskjellige påminnelser og klager. Da er hun i kontakt med pasienter og deres pårørende eller svarer og lager redegjørelser for forskjellige kontrollorganer. I tillegg til dette øker hennes arbeidsmengde pga at ulike offentlige kontorer og lovgivning som krever obligatorisk planlegging og kontrollrapporter. Det å rekruttere nye leger tar mye av hennes tid, fordi det er stor mangel av psykiatere. Derfor hender det av og til at hun blir kallet til klinisk arbeid midt i arbeidsdagen hvis det oppstår akutt behov for det. Elfving er også av og til vikar for sin egen sjef og deltar i helseregionens møter.

Mer penger til psykiatri

Seija Elfving synes det er alvorlig at man i mange helseregioner må vente altfor lenge på å komme i gang med behandling, noen ganger til og med måneder. Forskning viser at pasienten bør få hjelp innen et par uker for å kunne få best mulig nytte av behandlingen.

Hverken mental helse eller psykiatri har fått økte ressurser i samme takt som andre områder innen legevitenenskapen, enda den største gruppen av dem som velger å pensjonere seg gjør det av psykiske årsaker. Finland har satset altfor lite på mental helse de siste tiårene, konstaterer Elfving. Fortsatt på 1990-tallet fikk pasienter langvarig behandling på sykehus. Nå for tiden bruker man hovedsakelig behandling som f.eks terapi uten å legge inn pasienten. De fleste psykologer er utdannet i psykoterapi, og de bruker som behandling forskjellige typer av psykoterapi. Det er vanlig at de som jobber med psykiatriske pasienter, også kan bruke ulike kortterapiformer. At terapibehandlinger har blitt en mer vanlig behandlingsmetode, har sannsynligvis minket betydningen av medisinsk behandling.

Nå for tiden snakker spesielt unge mennesker i Finland mer åpent om sine psykiske problemer. En skolegallup viser at ungdommenes nevropsykologiske problemer og angst har økt markant, noe som Elfving er bekymret over. Unge mennesker opplever mer angst for framtidens trusselbilder, krig og klimaforandringer, enn voksne.

Familie og hobbyer gir hvile

Seija Elfving sin slekt kommer fra Rautalampi i Savo der hennes foreldre har jordbærgård. Hun ble allerede som barn vant til å jobbe på jordbærråkeren og ble da flink til å lede, organisere og ta hånd om alle bærplukkere som hun skulle brødfø på gården. Hennes måte å møte sine medmennesker med positiv holdning og med respekt, hennes ønske om å skolere og utvikle seg selv samt hennes lange arbeidserfaring i psykiatri, har gjort henne til en sterk fagperson og har gitt henne evnen til å klare seg også i utfordrende arbeidssituasjoner.

Elfving har vært gift med sin prestemann i allerede over 40 år. En eksotisk og minneverdig periode i deres liv var i 2003 da de bodde et knapt år på Hawaii der de studerte på YWAM-disippelskole og gjorde en misjonsreise til Thailand og Kina sammen med familien.

I fritiden går Elfving på ski på Lapplands vakre vidder og går lange turer i naturen. Også trim i treningsalen kvikker opp sinnet og holder kroppen smidig. Sykkelturer på sommeren gir god motvekt for arbeidsstress. Også musikk er en viktig hobby for Elfving. Elfving har to voksne døtre og et lite barnebarn. Elfving sier at hverdagens bekymringer og sorger blir glemt når de får være barnevakt. Det å løpe etter barnebarn er morsom travelhet for besteforeldre.

I fritiden går Seija Elfving lange turer i naturen. Liikunta ja musiikki ovat rakkaita harrastuksia Seija Elfvingille.

Vinkkejä matkustaville

Kiinnostavia näyttelyjä Suomessa

Teksti Marianne Virtanen

Museoissa on runsaasti koettavaa niin taiteen, historian, luonnon kuin muotoilun ystäville, jos matkustaa Suomessa tänä vuonna. Tässä joitain ehdotuksia. Museokortin hankkineelle sisäänkäynti on vuoden ajan ilmainen yli 360 museoon.

Reidar Särestöniemen taidetta on esillä kolmessa näyttelyssä.

Reidar Särestöniemi - 100 v. syntymästä

Reidar Särestöniemi Kittilästä (1925–1981) kuuluu Suomen merkittävimpiin kuvataiteilijoihin. Hänen värikkäät teoksensa kuvaavat pohjoisen luontoa, eläimiä ja uskomuksia tavalla, joka koskettaa vuosikymmenestä toiseen. Särestöniemen töitä voi ihailla kolmessa näyttelyssä:

Maailmanranta - Didrichsenin taidemuseo, Helsinki, 8.2.–1.6.2025

Sukuni juuret ovat yöauringon maassa

- Rovaniemen taidemuseo Korundi, 24.1.–1.6.2025

Niin herää karhukoiras kevääseen -

Särestöniemi-museo, Kittilä, 24.1.–27.5.2025

Tampereen taidemuseon näyttely Jaettu

uni juhlistaa surrealistisen taiteen satavuotista historiaa. Kansainvälisessä näyttelyssä on mukana 70 taiteilijan töitä m.m. Salvador Dali ja Joan Miró. Avoinna 8.2.-10.8.2025

Ateneumin taidemuseossa on näyttely

Gallen-Kallela, Klimt & Wien 26.9.2025-1.2.2026

Tiedekeskus Heureka Vantaalla voi tehdä aikamatkan jääkauden luontoon. **Jääkauden jättiläiset** on avoinna 8.2.2025-1.9.2026.

Satakunnan museo Porissa esittelee muotitaiteilija Teemu Muurimäen pukuja näyttelyssä **Quarto di secolo – neljannesvuosisata uniikkipukuja** 26.4.2025-22.2.2026.

Suomen lasimuseossa Riihimäellä 8.2-11.5.2025 on esillä **Kimaltavia kuvitelmia**

– Kristallia suomalaisista kodeista ja edustustiloista.

Museokeskus Vapriikissa Tampereella

esitellään vuoden 2024 luontokuvat –kilpailun voittajat 7.2.-6.4.2025

Suomen käsityön museossa Jyväskylässä 10.5.-31.8.2025 Ryijy. Nyt. esittelee 2020-luvun ryijyjä.

Halosenniemi Tuusulassa 30.4-14.9.2025

Pariisin taivaan alla –näyttelyssä on m.m. Edefeltin, Gallen-Kallelan, Järnefelton ja Enckellin teoksia opintovuosilta.

Lisää tietoa näyttelyistä ja museokortista löytyy sivuilta <https://museot.fi>

Museene ovenfor har spennende utstillinger i Finland i år. Mer informasjon om de og museumskortet finnes på siden: <https://museot.fi/se.php>

Puistossa on 250 jooga-aiheista patsasta.

Parikkalan patsaspuisto

Teksti ja kuvat Terttu Kalland

Oslolla Norjassa on taiteilija Gustav Vigelandin mukaan nimetty Vigelandin puisto, Vigelandsparken, jossa on esillä yli 200 taiteilijan tekemää patsasta. Parikkalassa Suomessa sen sijaan on Veijo Rönkkösen patsaspuisto.

Molemmat puistot ovat omaperäisiä yhden miehen luomuksia, joiden teemana on ihmisen eri elämänvaiheet.

Gustav Vigeland oli tunnettu maailmanmies, kun taas Veijo Rönkkönen eli eristettyä elämää Imatran takana ja oli vaatimaton paperitehtaan työläinen. Ton-tilleen, joka on hyvin lähellä Venäjän rajaa, hän alkoi aluksi vain kokeilumielessä muotoilla patsaita betonista.

Idea patsaspuistosta syntyi, kun hän löysi metsästä sotilaskypärän, jolle hän halusi tehdä ihmisvartalon. Vähitellen taiteilija muotoili useampia patsaita. Hänen luomiskautensa kesti yli viisikymmentä vuotta aina äkilliseen kuolemaan asti. Kuollessaan Veijo Rönkkö-

nen oli vain 66-vuotias. Rönkkönen oli erityisen innostunut joogasta. Se näkyy myös hänen taiteessaan; puistossa on oma alue 250 jooga-aiheiselle patsaalle.

Rönkkösen tärkein raaka-aine oli betoni, mutta hän saattoi käyttää tarvittaessa esimerkiksi tekohampaita. Myös esimerkiksi hiuksiin hän saattoi käyttää jotain muuta materiaalia kuin betonia.

Kaiken kaikkiaan Parikkalan patsaspuistossa on 560 veistosta, joista osa on eläimiä ja fantasiahahmoja.

Puistoon tullessa voi heti havaita paikan erikoisuuden, sillä se hyvin poikkeava verrattuna muihin tavanomaisempiin patsaspuistoihin: tunnelma on maaginen, lähes satumainen. Jotkut patsaista ovat karnevalistisia, jotkut jonkinlaisia irvikuvia, toiset pelokkaita tai herttaisia. Puistosta löytyy myös alue, jonka patsaat ovat saaneet vaikutteita taiteilijan omista lapsista.

Yleisesti ottaen tyyppillistä patsaille on äärimmäisiin asentoihin taipuneet kehot. Monet patsaista on osittain sammaleen peitossa, mikä lisää maagista vaikutel-

maa. Hahmot ovat kuin maan alta nousseita olentoja. Poikkeavaa on myös se, että monet patsaat on maalattu hyvin värikkäiksi.

Joistakin patsaista huokuva eksoottisuus vie katsojan Egyptiin, Intiaan tai muualle Kaukoitään.

Parikkalan patsaspuisto on kiinnostava kesäkohde noin 3,5 h ajomatkan päässä Helsingistä. Helsingin

ja Parikkalan välillä on lisäksi paljon nähtävää, joten matka tuskin on ikävystyttävä.

Norjassa asuvana ja Oslon Vigelandsparkenissa käyneenä ei voi välttää ajatuksesta, että mitähän Gustav Vigeland olisi ajatellut nähdessään patsaspuiston Parikkalassa.

Parikkala skulpturpark

Tekst og bilder Terttu Kalland

Norge har sin Gustav Vigeland, men Finland har Veikko Rönkkönen og hans skulpturpark. Begge er særegne ideer av en enkelt mann, hvis tanke var å beskrive menneskets ulike livsfaser.

Der Gustav Vigeland var en kjent verdensmann, levde Veijo Rönkkönen et isolert liv nordøst for Imatra by og var en beskjeden papirfabrikkarbeider. På tomten, som ligger like ved den russiske grensen, startet han først prøvende å lage menneskefigurer av betong.

Ideen startet med at han fant i skogen en soldathjelm og ville lage en menneskekropp til denne. Med det fikk han lyst til å utforme flere skulpturer. Denne skapelsesprosessen startet allerede for 50 år siden og fortsatte helt til hans død, som skjedde overraskende da han var 66 år gammel.

Hans store lidenskap var yoga, og han skapte 250 yoga-skulpturer som har fått et eget område i parken. Som materiale brukte han betong, men la også til løstener fra mennesker og andre materialer som hår og annet etter behov.

Alt i alt består parken av 560 skulpturer, hvorav en del er også dyr og fantasikreasjoner.

På vei til parken vil en besøkende straks legge merke til stedets egenart og bli overrasket, fordi parken er veldig avvikende fra alle verdens skulpturparker.

Man kommer til en magisk, til dels eventyrlig verden. Noen av skulpturene kan man oppleve karnevalsaktig eller som karikaturer, til og med skremmende, men også sjarmerende. Slik utformet han også et eget område som besto av figurer bare

av barn. Typisk er også skulpturenes kroppar i ulike ekstreme positurer.

Mange av dem er i dag til dels dekket av mose, noe som bidrar til deres magi, som om de hadde kommet opp av jorden.

Spesielt er det også at mange av skulpturene er malt med ulike farger. Med er også ulike tema som antikkens egyptere eller slike som drar tankene til India eller andre land i Østen.

Parken er et meget interessant turistmål på sommerstid. Avstanden fra Helsingfors er kanskje 3,5 timer med bil, men underveis er det mye annet å se på, så turen går radig. Hva ville Gustav Vigeland tenkt hvis han hadde sett parken?

Vasking av klær.

Kari Alosen "Pallo hallussa" Saarijärvellä on Suomen korkein teräsveistos, 17,5 metriä.

Tunnelmaa ja taidetta Jyväskylän Pykälistössä

Teksti Anneli Erma-Møller

Kuvat Samuli Alonen ja Anneli Erma-Møller

Skoni kehotuksesta pysähdyimme lomamatkalla Keski-Suomessa Pykälistössä ja se kannatti!

Kari ja Samuli Alonen, isä ja poika, ovat kuvanveistäjiä, jotka ovat lointineet uuden elämän Pykälistön VR:n ihastuttavalle vahtitupa-alueelle vuodelta 1898 kymmenen minuutin ajomatkan päässä Jyväskylästä kohti Laukaata. Rakennukset on kunnostettu ja piha on täytynyt heidän taideteoksistaan neljäkymmenen vuoden aikana. Pihapiirin taustalle on pysäköity neljä junavaunua, jotka ovat nyt saaneet uuden tehtävän taidegallerioina.

Lisäksi teoksia on nähtävillä valotaidegallerioissa ja veistospuistossa.

Kari Alonen oli alunperin virkamies, mutta hän innostui tuottamaan yhteiskuntakriittistä taidetta yhdistämällä kiveä, lasia ja valoa ja jätti lopulta kokonaan vanhan uransa. Hänen taiteestaan huokuu huumori, jonka avulla hän välittää mielipiteensä yhteiskunnan epäkohdista. Samuli seurasi isänsä työskentelyä jo pienestä pitäen ja päätyi suoraan samalle alalle. Hänen lempimateriaalinsa on pronssi. Isän ja pojan yhteinen 25 vuoden uurastaminen on

tuottanut tulosta ja Pykälistö nimettiin tänä vuonna Jyväskylän Nyky- ja Valotaiteen Keskukseksi. Valotaidegallerian teoksia voi kokea myös päiväsaikaan pimennetyssä tilassa. Tila toimii myös konserttisalina.

Aloset ovat pitäneet lukuisia näyttelyitä ja vastaanottaneet palkintoja. Heidän töitään on nähtävillä usealla eri paikkakunnalla. Lue lisää heidän saavutuksistaan designalonen.fi/pykaliston-kulttuurikeidas/

Stemning og kunst i Jyväskyläs Pykälistö

Tekst og bilder Anneli Erma-Møller

Min mann og jeg var på ferietur i Midt-Finland og min søster anbefalte for oss en stopp i Pykälistö. Det var virkelig verdt det!

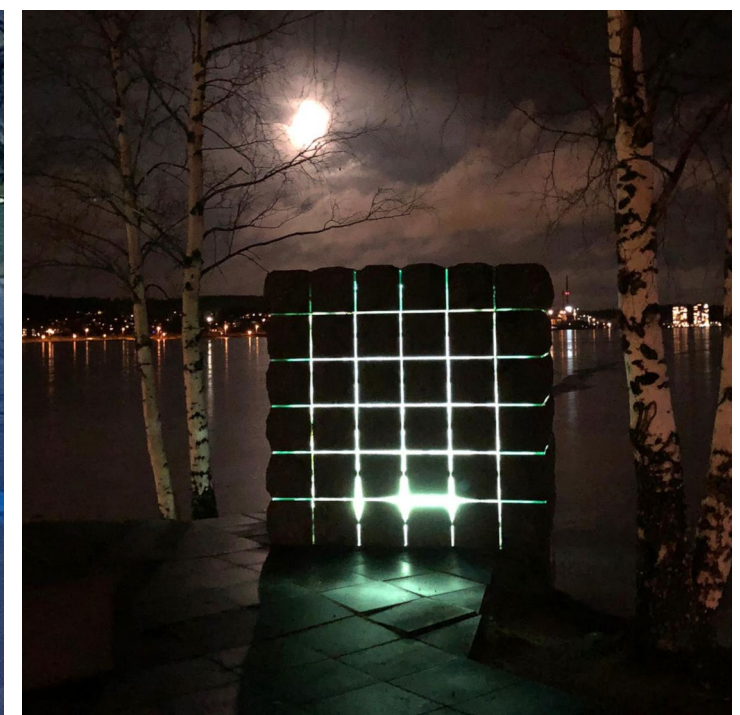
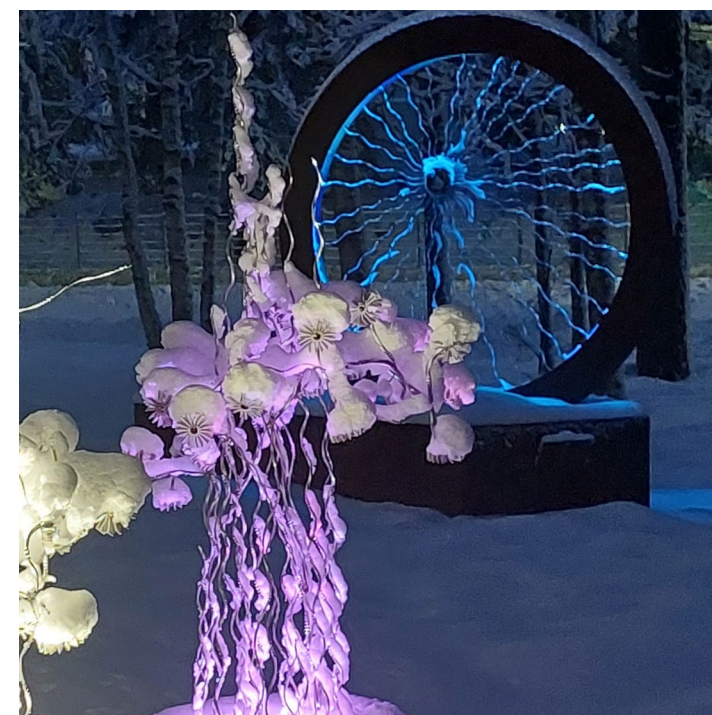
Kari og Samuli, far og sønn, er billedkunstnere som har skapt et nytt liv for den finske jernbanens sjarmerende vaktstueområde Pykälistö fra 1898, bare 10 minutters kjøring fra Jyväskylä mot Laukaa. Gamle bygninger er blitt restaurert og uteområdet er fylt med deres kunst fra fire tiår. Langs etter tomtegrensen er det parkert fire gamle togvogner som har fått nytt liv som kunstgallerier. I tillegg kan man oppleve kunst i lysgallerier og i vannskulpturparken.

Kari Alonen var opprinnelig en tjenestemann, men han ble ivrig til å uttrykke samfunnskritikk gjennom kunsten med å bruke glass, stein og lys. Han egnet seg etter hvert helt til kunsten og forlot sitt yrke. Hans

kunst er preget av humor som han bruker til å uttrykke sin misnøye med saker som etter hans mening er kritikkverdige i samfunnet. Samuli fulgte etter faren i hans arbeid allerede som liten og valgte direkte samme yrkesveien. Hans favoritmateriale er bronse.

25 års hard jobbing sammen gav resultater i år når Pykälistö fikk et nytt navn som Jyväskyläs moderne lyskunstsenter. Det er mulig å oppleve lyskunst også på dagtid i det mørkelagte lysgalleriet. Lokalet fungerer også som konsertsal.

Både Kari og Samuli Alonen har holdt utallige utstillinger og mottatt mange priser. Det er mulig å oppleve deres kunst mange steder over hele Finland. Du kan lese mer om deres kunst på designalonen.fi/pykaliston-kulttuurikeidas/

Kari Alonen uttrykker samfunnskritikk ved å bruke glass, stein og lys.

